

Соломія Федушко,

кандидат технічних наук, доцент, Researcher ID: K-1889-2014, Scopus ID: 56328252300, ORCID: 0000-0001-7548-5856, Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)

вул. С. Бандери, 12, м. Львів, 79013, Україна
e-mail: solomiia.s.fedushko@lpnu.ua

Юрій Серов,

кандидат технічних наук, доцент, Researcher ID: K-8757-2019, Scopus ID: 27868100200, ORCID: 000-0002-5293-4791, Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)

вул. С. Бандери, 12, м. Львів, 79013, Україна
e-mail: yurii.o.sierov@lpnu.ua

Е-бібліотеки Канади і Словенії

На сьогодні диджиталізація бібліотек є актуальною проблемою для багатьох досліджень вітчизняних та закордонних науковців. У статті аналізується досвід упровадження та розвитку електронних бібліотек у Канаді і Словенії. Наголошується на важливості цього процесу для України, адже всебічний аналіз закордонного досвіду дає можливість розробити ефективні методи впровадження е-бібліотек у вітчизняну практику.

К л ю ч о в і с л о в а: сучасні інформаційні ресурси бібліотек, диджиталізація, електронна бібліотека, е-бібліотеки Канади, е-бібліотеки Словенії.

Постановка проблеми. Електронна бібліотека (е-бібліотека, digital library) є інформаційною системою, яка дає змогу зберігати, використовувати електронні документи (текст, графіка, аудіо, відео та інше) завдяки глобальним мережам передавання даних у зручному для кінцевого користувача вигляді.

У публічних бібліотеках в основному працюють з документами, а не з інформацією. Тому така бібліотека повною мірою не відповідає вимогам інформаційного суспільства. Перелік і якість послуг, що надаються нею, задовольняє інтереси лише незначної частини споживачів інформації. До того ж означені читачі не належать до категорії осіб, котрі ухвалюють рішення, які визначають шляхи розвитку суспільства.

Для України формування е-бібліотек є вкрай актуальною проблемою. Аналіз зарубіжного досвіду дасть можливість розробити методи впровадження е-бібліотек у вітчизняну практику та розкрити переваги і недоліки їх роботи. У цій статті для порівняльного аналізу обрано е-бібліотеки Канади і Словенії.

Мета дослідження – висвітлити досвід впровадження та розвитку е-бібліотек у Канаді і Словенії.

Створення електронних бібліотек покликане вирішувати такі завдання:

- забезпечення користувачів роботою з документами з обмеженим доступом (з рідкісними і рукописними книгами, фотоальбомами, дисертаціями, архівами, яких немає у більшості бібліотек);
- забезпечення доступу до інформації, що існує лише в електронній формі;
- надання користувачам більш комфортних умов роботи з електронними документами великих обсягів;
- інформаційне забезпечення користувачів повнотекстовими базами даних у електронному режимі.

Аналіз сучасних досліджень. На сьогодні диджиталізація бібліотек є актуальною проблемою для багатьох досліджень як вітчизняних, так і закордонних науковців. Активну наукову роботу у цьому напрямі можна класифікувати за такою тематикою:

- розвиток електронних бібліотек у сучасному суспільстві [1];
- віртуальний інформаційний простір архівних та бібліотечних установ [2];
- особливості сервісів для створення віртуальних виставок при формуванні ефективного бібліотечно-інформаційного простору [3; 4];
- новітні стратегії бібліотечного маркетингу [5; 6];

- проблеми соціальної взаємодії, пов'язані з обміном досвідом у бібліотечній сфері [7–9];
- аналіз електронних архівів бібліотек [10];
- ефективність інформаційних ресурсів е-бібліотеки [11; 12].

Формування е-бібліотек у Канаді

У Канаді така послуга електронної демократії, як е-бібліотека досить добре розвинута. Тут є велика кількість електронних бібліотек, які забезпечують доступ до цифрової інформації, надають користувачам документи в електронному вигляді, здійснюють інформаційне забезпечення з різних галузей знання тощо.

Канадська електронна бібліотека [13] є найбільшою електронною бібліотекою у Канаді. Понад 20 тисяч електронних книг та 55 тисяч документів з питань державної політики зручно розміщені в онлайн-базі даних. Інформація тут доступна для всіх користувачів, які заходять через бібліотечний портал, незалежно від того, знаходиться вона на сайті або за його межами.

Канадська електронна бібліотека активно працює як агрегатор електронних книг для бібліотек, які спеціалізуються на канадському контенті з моменту її заснування у 2005 р. Вона розповсюджує книги з більш ніж 80-ти наукових канадських видавництв та різні матеріали з більш ніж тисячі аналітичних центрів та груп державної політики в Канаді. Усі ліцензії бібліотеки доступні; всі вони супроводжуються повними записами MARC. На даний час ресурс бібліотеки налічує понад 70 тисяч лише монографій.

Колекція Канадської електронної бібліотеки складається з чотирьох ресурсів:

- Канадська колекція досліджень охорони здоров'я – всі публікації з 2005-го по 2013 р., необмежена кількість користувачів.
- Канадська колекція документів публічної політики – всі публікації з 2005-го по 2013 р., необмежена кількість користувачів.
- Колекція канадських видавців – 199 назв; 4 ліцензії на користувача.
- Колекція законодавчих документів імені Ірвіна – 125 найменувань, 4 ліцензії на користувача.

Електронний бібліотечний сервіс Колекції законодавчих документів імені Ірвіна пропонує доступ до онлайн-підписки на всю цифрову бібліотеку (230 назв), він є ідеальним інструментом дослідження як для невеликих, середніх, так і великих фірм; ліцензія передбачає необмежений доступ для багатьох користувачів до всіх назв,

підтримує дослідження за допомогою швидких, простих у використанні цифрових версій вмісту, доступні ціни на друковані та цифрові ресурси.

Нещодавно Канадська колекція досліджень охорони здоров'я та Канадська колекція публічної політики були об'єднані в єдину колекцію під назвою Колекція документів. Всі ресурси з цих колекцій спочатку були доступні через бібліотечну платформу ProQuest. У липні 2016 р. ці колекції стали доступними на власній платформі CEL, desLibris. Їх було витягнуто з бази даних ProQuest шляхом міграції з електронної бібліотеки до Ebook Central у 2017 р. Усі коледжі тепер мають постійний доступ до цих колекцій. Хоча у 2019 р. було запроваджено плату за хостинг за необмежений доступ користувачів.

Канадська електронна бібліотека коледжів Онтаріо [14] – електронна бібліотечна служба коледжів Онтаріо. Вона була створена у 2009 р. як некомерційна корпорація для підтримки бібліотек та навчальних ресурсних центрів 24 публічно фінансованих коледжів прикладного мистецтва і технологій Онтаріо. Канадська електронна бібліотека коледжів Онтаріо частково фінансується урядом Онтаріо. Її послугами користуються бібліотеки 24 коледжів Онтаріо.

Канадська електронна бібліотека коледжів Онтаріо доповідає раді директорів, що обирається комітетом президентів коледжів-членів, про те, як бібліотеки коледжів Онтаріо представляють (або призначають) директорів бібліотек та навчальних ресурсів кожного з 24 коледжів. Крім того, вона виконує функції консультативної групи для відвідувачів бібліотеки.

Канадська електронна бібліотека коледжів Онтаріо є інституційним членом Асоціації бібліотек Онтаріо та Американської бібліотечної асоціації.

Бібліотечний сервіс коледжів Онтаріо надає різні послуги 24 державним коледжам та їх бібліотекам. Серед них варто виокремити такі:

- Електронний портал доступного контенту (ACE). Надання коледжам доступу до Електронного порталу доступного контенту, електронного порталу «Доступний контент».
- Віртуальна довідка askON. Керування в режимі реального часу розмовою та інформаційною службою в чаті та SMS для коледжів-учасників.
- CLEAR Локальний. Допомога користувачам бібліотек коледжів у роботі з ліцензованими джерелами.
- Каталог та колекція союзу коледжів. Розроблення та підтримка загальнодоступного спіль-

ного каталогу колекцій бібліотек коледжів, а також цифрового сховища.

- Управління контрактами. Забезпечення управління контрактами згідно договорів про закупівлі з ключовими постачальниками бібліотечних послуг у сферах вибору, придбання та каталогізації матеріалів.
- Сховище об'єктів коледжів (CORE). Розміщення платформи сховищ для коледжів-учасників з функціоналом завантаження, опису, збереження та надання цифрових об'єктів їх бібліотекам і установам.
- Управління електронними ресурсами. Переговори, ліцензування та управління як від імені консорціуму, так і окремих бібліотек коледжів електронними ресурсами: такими як бази даних та інший цифровий контент.
- Федеративний пошук. Допомога у закупівлі та ліцензуванні інструментів, які полегшують доступ до бібліотечних ресурсів.
- Професійні послуги. Надання користувальницьких послуг бібліотекам коледжів з питань реалізації проєктів.
- Віддалений доступ. Охоплення автентифікованих користувачів поза межами студентського містечка, які беруть участь у цій службі, для забезпечення їм безпечного доступу до інтернет-ресурсів коледжів.
- Дослідження. Сприяння перспективним дослідницьким проєктам на теми, в яких заінтересовані бібліотеки коледжів.
- Консорціум SirsiDynix. Підтримка та управління централізованою інтегрованою бібліотечною системою SirsiDynix.

Електронна бібліотека української літератури Торонтського університету Канади [15] – власний проєкт професора університету Канади М. Тарнавського. Ця електронна бібліотека створена для забезпечення вільного і безкоштовного доступу до електронних творів з української літератури усім заінтересованим. Велику увагу працівники бібліотеки приділяють студентам поза межами України, де доступ до україномовних текстів обмежений.

Електронна бібліотека та архів Канади [16] є ключовим ресурсом для всіх канадців, які бажають краще зрозуміти, хто вони індивідуально та колективно. Ця бібліотека набуває, обробляє, зберігає і надає доступ до документальної спадщини, вона служить постійною пам'яттю уряду Канади та інших її інституцій. Тобто, вона створена як зберігач далекого минулого і недавньої

історії Канади. Колекція містить матеріали у різних форматах з усієї Канади та всього світу, які цікавлять канадців.

На вебсайті бібліотеки можна здійснювати пошук будь-яких документів. Для цього потрібно у полі пошуку ввести лише потрібний запит.

Зібрана за останні 140 років велика колекція бібліотеки включає:

- близько 20 мільйонів книг, виданих різними мовами, від рідкісних видань художників та першодруків до творів сучасних авторів, фундаментальних наукових досліджень та популярної художньої літератури;
- 250 державних та приватних текстових записів;
- понад 3 мільйони архітектурних креслень, планів і карт, деякі з них датуються XVI ст.;
- близько 5 мільярдів мегабайт інформації в електронному форматі, включаючи тисячі канадських тез, періодичних видань та книг, доступних в Інтернеті;
- майже 30 мільйонів фотографічних зображень, включаючи відбитки, негативи, слайди та цифрові фотографії;
- понад 90 тисяч фільмів, зокрема короткометражні та повнометражні фільми, документальні стрічки та німі фільми, що датуються ще 1897р.;
- понад 550 тисяч годин аудіо- та відеозаписів;
- понад 425 тисяч витворів мистецтва, включаючи акварельні, олійні картини, ескізи, карикатури та мініатюри, деякі з 1600-х рр., а також медалі, печатки, плакати, герби;
- приблизно 550 тисяч предметів, що становлять найбільшу колекцію канадської ноти у світі; документація, що стосується музики в Канаді; записи музичних творів усіх форматів, включаючи фортепіано;
- канадські поштові архіви;
- текстові архіви різних осіб та груп, які зробили вагомий внесок у культурний, соціальний, економічний та політичний розвиток Канади;
- національні газети з усієї Канади, від щоденників до студентських газет, а також від журналів про аборигенів до бюлетенів етнічних громад.

Інтернет-архів Канади [17] – некомерційний проєкт, який створює цифрову бібліотеку Інтернет-сайтів та інших культурних артефактів у цифровій формі. Як і паперова бібліотека, він надає вільний доступ дослідникам, читачькому загалу, у т. ч. і людям з інвалідністю, щодо передруку та широкого оприлюднення потрібних матеріалів.

Місія полягає у забезпеченні необмеженого доступу до всіх знань. Щодня інтернет-архів Канади відвідують багато користувачів. Статистику відвідуваності інтернет-архіву Канади подано на рисунку [17].

VIEWS — About the New Statistics

Total Views 510,334,255

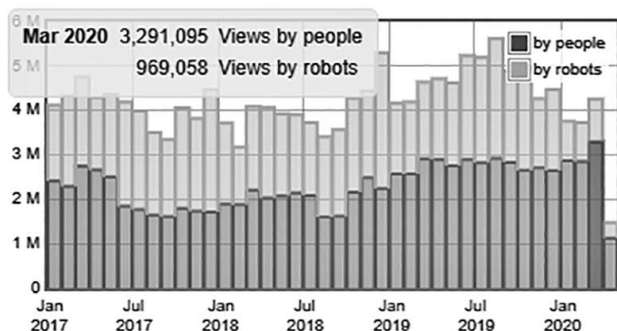

Рисунок. Статистика відвідуваності інтернет-архіву Канади

Інтернет-архів Канади містить:

- 330 мільярдів вебсторінок;
- 20 мільйонів книг і текстів;
- 4,5 мільйона аудіозаписів (у т. ч. 180 тис. живих концертів);
- 4 мільйони відеороликів (у т. ч. 1,6 млн програм телевізійних новин);
- 3 мільйони зображень;
- 200 тисяч програм.

З нарощуванням ресурсу вебархіву забезпечується надання цифрових версій з найрізноманітніших опублікованих творів.

Е-бібліотеки у Словенії

У Словенії також динамічно формується система електронних бібліотек, котрі стають дедалі потужнішим ресурсом, що забезпечує доступ до інформації, яка існує лише в електронній формі.

Насамперед тут варто відзначити **Електронну бібліотеку Словенії** [18]. Вона надає доступ до широкого спектру цифрового вмісту в різних галузях науки, мистецтва та культури. Як джерело інформації в Інтернеті Бібліотека є важливим компонентом сучасного навчально-наукового процесу, одним з наріжних каменів розбудови інформаційного суспільства. Крім того, інституція забезпечує збереження словенської письмової культурної спадщини в цифровій формі. Завдяки їй цифровий зміст минулого і сьогодення буде доступним для майбутніх поколінь. Варто наголосити, що е-бібліотека активно долучається до розвитку Еурогеана. Це вебпортал, який забезпечує

доступ до знань, культурних цінностей. Він пропонує безкоштовний пошук і доступ до оцифрованого вмісту: статей, фотографій, карт, плакатів, звукозаписів тощо.

Цифрова бібліотека університету Любляни [19] надає доступ до більш ніж 20 тисяч платних електронних журналів та більш ніж 170 тисяч платних електронних книг, а також до баз даних найважливіших видавців: Elsevier ScienceDirect, SpringerLink, Wiley, ACS, IEEE / IEL, IOS Преса, JSTOR, Emerald, Sage, EBSCOhost, Web of Science, Scopus та ін.

Студенти і співробітники Університету Любляни можуть отримати доступ до електронних ресурсів з комп'ютерів факультетів, академій, Центральної технологічної бібліотеки в Любляні, Національної та університетської бібліотеки або через віддалений доступ (з будь-якого місця і в будь-який час).

Для віддаленого доступу студент повинен мати лише номер студентської картки та пароль, які видаються бібліотекою його / її факультету або академії. Працівникам університету Любляни для використання віддаленого доступу потрібен номер бібліотеки та пароль бібліотеки факультету або академії.

У Люблянському університеті функціонує 38 наукових бібліотек. Бібліотечна система університету також включає Центральну технологічну бібліотеку при Люблянському університеті та Національну університетську бібліотеку. Координацію діяльності цих підрозділів здійснюють проєктор, бібліотечна рада та управління бібліотечного обслуговування університету.

Місія академічних бібліотек – донести до користувачів весь спектр послуг, інформації, знань якими вони володіють. Структури покликані належним чином забезпечувати навчання, викладання та наукові дослідження у закладах вищої освіти. З огляду на це, вони діють сьогодні як інформаційно-довідкові центри наукової та професійної інформації. В академічних бібліотеках університету створюються персональні бібліографії викладачів, дослідників та інших працівників вишу. Вони забезпечують підтримку відкритого доступу до надбань науки та відкритої вищої освіти.

Основними користувачами академічних бібліотек є студенти, викладачі, дослідники та інші співробітники університету. Їх двері також відкриті для членства іншим користувачам. Студенти Люблянського університету сплачують членський внесок під час вступу, а згодом можуть

безкоштовно скористатися основними послугами всіх бібліотек Університету Любляни за допомогою студентської картки.

Режим роботи, спектр послуг та ціни визначаються кожною бібліотекою окремо. Основними послугами для користувачів є:

- доступ до каталогів публічної бібліотеки та інших публічних баз даних;
- доступ до інформації у державному секторі та її використання;
- дозвіл на використання бібліотечних колекцій на стелажах з відкритим доступом;
- надання інформації про джерела;
- надання інформації з профспілкового каталогу;
- навчання користувачів користуватися бібліотекою, допомога та поради при пошуку, використанні бібліотечних видань та інших інформаційних ресурсів;
- навчання пошуку, оцінки та використання різних інформаційних ресурсів;
- доступ до мережі Інтернет;
- надання читальних залів та інших публічно доступних бібліотечних приміщень;
- використання технічного обладнання для потреб користувачів;
- надання інформації про новинки в бібліотеці;
- організація публічних та інших заходів бібліотеки.

Спілка онлайн-бібліографічної системи та послуг [20] представляє організаційну модель приєднання бібліотек до національної бібліотечної інформаційної системи зі спільною каталогізацією, до бібліографічної / каталогової бази та місцевих бібліографічних баз даних бібліотечучасниць і низки інших організацій у Словенії. 913 бібліотек входить до спілки онлайн-бібліографічної системи та послуг. База даних COBIV містить понад 5 мільйонів записів, серед них більш ніж 2,7 мільйона книг, понад 19 мільйонів статей, приблизно 146 тисяч журналів, 7,9 тисяч CD/DVD записів.

За допомогою адаптованого до мобільних пристроїв сервісу mCOBISS користувачі мають такі можливості:

- здійснити пошук матеріалів;
- переглянути матеріали, які взяли для користування, та поновити термін їх використання;
- резервування матеріалів, перегляд та скасування бронювання;
- переглянути історію використаних матеріалів;
- ознайомитися з боргами та обмеженнями;
- отримувати електронні сповіщення;

- вести пошук / перегляд інформації про бібліотеки;
- переглянути розташування бібліотек на карті та шляхи до обраної бібліотеки (доступно лише в додатках для Android або iOS);
- переглядати найбільш запитувані книги;
- створити свій список улюблених книг (доступно лише в додатках для Android або iOS);
- читати штрих-коди ISBN та ISSN (доступно лише в додатках для Android або iOS);
- зберегти свій профіль користувача – улюблені бібліотеки та дані про вхід (доступно лише в додатках для Android або iOS);
- ділитися інформацією про матеріал (доступно лише в додатках для Android або iOS).

Національний центр спілки онлайн-бібліографічної системи та послуг – це бібліотечна інформаційна служба, яка виконує такі завдання:

- планування та координація заходів, пов'язаних із підключенням бібліотек до системи;
- підготовка комп'ютера для роботи в системі та центральних службах;
- надання програмного забезпечення та посібників для спільної каталогізації;
- забезпечення функціоналу місцевої бібліотеки та інші послуги;
- управління спільною бібліографічною базою даних;
- організація навчання та професійної допомоги бібліотекам, іншим користувачам програмного забезпечення та послуг;
- перевірка відповідності кваліфікації працівників бібліотеки завданням спільної каталогізації;
- професійна допомога бібліотекам з перетворення та передачі даних з інших систем.

У Словенії завдання Національного центру спілки онлайн-бібліографічної системи та послуг виконує IZUM [21]. В інших країнах цією роботою опікуються, як правило, відділи національної бібліотеки.

Висновки. Як свідчить аналіз, електронні бібліотеки є набором електронних ресурсів, супутніх технічних можливостей для створення, пошуку і використання інформації. У цьому сенсі вони виступають продовженням і розширенням систем зберігання та вилучення інформації, що мають справу з цифровими даними будь-якого типу (текст, зображення, звуки; статистичні або динамічні зображення) і які існують у розподілених мережах. Тобто, це так звана база даних, яка

містить інформаційні об'єкти у різних форматах.

У Канаді і Словенії функціонує ціла мережа е-бібліотек для надання відвідувачам інформації в електронному вигляді, саме вони забезпечують користувачам доступ до документів з обмеженим доступом, до широкого спектру цифрових ресурсів у різних галузях науки, мистецтва, культури.

Список бібліографічних посилань

1. Василевська Ю. І., Кохановська Р. А., Федущко С. С. Розвиток електронних бібліотек у сучасному суспільстві. *Сучасна наука: теорія і практика : X Міжнародна науково-практична конференція*. Київ, 25–26 листопада 2016 р. Київ. 2016. С. 147–150.
2. Білущак Т., Комова М., Мина Ж. Віртуальний інформаційний простір архівних та бібліотечних установ. *Матеріали V Міжнародної наукової конференції «Інформація, комунікація, суспільство» (ICS-2016)*. Львів-Славське, 19–21 травня. 2016 р. Львів, 2016. С. 322–323.
3. Білущак Т., Акиджи В. Особливості сервісів для створення віртуальних виставок у формуванні ефективного бібліотечно-інформаційного простору. *Вісник Книжкової Палати*. 2019. № 2. С. 45–48.
4. Вовк Н. С. Стратегії створення і використання електронного журналу в бібліотеках. *Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*. Донецьк, 2012. С. 11–13.
5. Вовк Н. Новітні маркетингові стратегії просування бібліотечних установ. *Вісник Книжкової Палати*. 2017. № 2 (247). С. 7–9.
6. Вовк Н. Використання засобів баскет-методу у бібліотечно-маркетингу. *Мультидисциплінарні академічні дослідження і глобальні інновації: гуманітарні та соціальні науки: матеріали II Міжнародної науково-практичної е-конференції*. Київ, 27 березня 2017 р. Київ. 2017. С. 93–96.
7. Вовк Н., Пелешчин А. Концепція створення онлайн-платформи для обміну міжнародним досвідом зі збереження бібліотечних та архівних фондів. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 4. С. 38–42.
8. Змисна Р., Федущко С. Інтернет та бібліотеки: проблеми соціальної взаємодії. *Інформаційне суспільство: тенденції регіонального розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ISRDТ-2016*. Львів, 20 вересня 2016 р. Львів, 2016. С. 30–31.
9. Andrukhiv A., Sokil M., Fedushko S. Integrating new library services into the University Information System. *Library management*. 2014. Nr1 (6). P. 79–87.
10. Даниляк О. О., Демків Х. Ф., Федущко С. С. Аналіз електронного архіву Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. *Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Херсон, 2015. Ч. 3. С. 142–145.
11. Syerov Yu. O., Fedushko S. S., Skulska I. V. Efficiency information resource of the library. *Perspective directions of scientific researches: Collection of scientific articles*. United Kingdom, 2016. Pp. 335–339.
12. Мельник О., Федущко С. Бібліографічний менеджер EndNote як допоміжний засіб у роботі науковця. *Інформаційне суспільство: тенденції регіонального розвитку: Міжнародна конференція ISRDТ-2016*. Львів, 20 вересня 2016. Львів. 2016. С. 48–49.
13. *CanadianElectronicLibrary*: веб-сайт. URL: <https://my.canadianelectroniclibrary.ca/> (дата звернення: 16. 04.2020).

canadianelectroniclibrary.ca/ (дата звернення: 16. 04.2020).

14. *Ontario Colleges Library Service* : веб-сайт. URL: <https://www.ocls.ca/> (дата звернення: 16.04.2020).

15. *Електронна бібліотека української літератури* : веб-сайт. URL: <http://sites.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html> (дата звернення: 16. 04.2020).

16. *Library and Archives Canada* : веб-сайт. URL: <https://www.bac-lac.gc.ca/eng/Pages/home.aspx> (дата звернення: 16. 04.2020).

17. *Canadian Libraries. Internet Archive Canada* : веб-сайт. URL: <https://archive.org/details/toronto> (дата звернення: 16. 04.2020).

18. *The Digital Library of Slovenia*: веб-сайт. URL: <http://www.dlib.si/> (дата звернення: 16. 04.2020).

19. *Digital Library of the University of Ljubljana* : веб-сайт. URL: https://www.uni-lj.si/libraries/digital_library_dikul/ (дата звернення: 16. 04.2020).

20. *COBISS (Co-operative Online Bibliographic System & Services)* : веб-сайт. URL: <https://www.cobiss.net/> (дата звернення: 16. 04.2020).

21. *IZUM*: веб-сайт. URL: <https://www.izum.si/> (дата звернення: 16.04.2020).

References

1. Vasylevska, Yu. I., Kokhanovska, R. A. & Fedushko, S. S. (2016, November) Rozvytok elektronnykh bibliotek u suchasnomu suspilstvi [The development of electronic libraries in today's society]. In *Proceedings of the Conference "Suchasnanauka: teoriia i praktyka"* [Modern Science: Theory and Practice] (pp. 147-150). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
2. Bilushchak, T., Komova, M. & Myna, Zh. (2016, May). Virtualnyi informatsiinyi prostir arkhivnykh ta biblioteknykh ustanov [Virtual information space of archival and library institutions]. In *Proceedings of the Conference "Informatsiia, komunikatsiia, suspilstvo"* [Information, communication, society] (pp. 322-323). Lviv, Ukraine. [In Ukrainian].
3. Bilushchak, T. & Akydzy, V. (2019). Osoblyvosti servisiv dlia stvorennia virtualnykh vystavok u formuvanni efektyvnogo bibliotечно-informatsiynoho prostoru [Features of services for creating virtual exhibitions in the formation of effective library and information space]. *Visnyk Knyzhkovoї Palaty*, 2, 45-48. [In Ukrainian].
4. Vovk, N. S. (2012). Stratehii stvorennia i vykorystannia elektronnoho zhurnalu v bibliotekakh [Strategies for creating and using an electronic journal in libraries]. In *Proceedings of the Conference "Informatsiini tekhnolohii i systemy v dokumentoznavchii sferi"* [Information technologies and systems in the documentary sphere] (pp. 11-13). Donetsk, Ukraine. [In Ukrainian].
5. Vovk, N. (2017). Novitni marketynhovi stratehii prosuvannia biblioteknykh ustanov [Newest marketing strategies for promoting library institutions]. *Visnyk Knyzhkovoї Palaty*, 2(247), 7-9. [In Ukrainian].
6. Vovk, N. (2017, March). Vykorystannia zasobiv basket-metodu u biblioteknomu marketynhu [Using Basket Methods in Library Marketing]. In *Proceedings of the Conference "Multydystyplinarni akademichni doslidzhennia i hlobalniinnovatsii: humanitarni ta sotsialninauky"* [Multidisciplinary Academic Research and Global Innovation: Humanities and Social Sciences] (pp. 93-96). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
7. Vovk, N. & Peleshchyshyn, A. (2019). Kontseptsii stvorennia onlain-platformy dlia obminu mizhnarodnym dosvidom zi zberezhenia biblioteknykh ta arkhivnykh fondiv [The concept of creating an online platform for sharing international experience

in preserving library and archival holdings]. *Visnyk Knyzhkovoi Palaty*, 4, 38-42. [In Ukrainian].

8. Zmysna, R. & Fedushko, S. (2016, September). Internet ta biblioteki: problemy sotsialnoi vzaïmodii [Internet and libraries: problems of social interaction]. In *Proceedings of the Conference "Informatsiïne suspilstvo : tendentsii rehionalnoho rozvytku"* [Information society: regional development trends], ISRDT-2016 (pp. 30-31). Lviv, Ukraine [In Ukrainian].

9. Andrukhiv, A., Sokil, M. & Fedushko, S. (2014). Integrating new library services into the University Information System. *Library management*. 1 (6), 79-87. [In English].

10. Danyliak, O. O., Demkiv, Kh. F. & Fedushko, S. S. (2015). Analiz elektronnoho arkhivu Natsionalnoi biblioteki imeni V. I. Vernadskoho [Analysis of the electronic archive of the Vernadsky National Library]. In *Proceedings of the Conference "Aktualni problemy humanitarnykh ta pryrodnych nauk"* [Actual problems of humanities and natural sciences]. (Ch. 3, pp. 142-145). Kherson, Ukraine. [In Ukrainian].

11. Sierov, Yu., Fedushko, S. & Skulska, I. (2016.) Efficiency information resource of the library. In *Perspective directions of scientific researches: Collection of scientific articles* (pp. 335-339). United Kingdom. [In English].

12. Melnyk, O. & Fedushko, S. (2016, September). Bibliografichniy menedzher EndNote yak dopomizhnyi zasib u

roboti naukovtsia [EndNote bibliographic manager as an adjunct scientist at work]. In *Proceedings of the Conference "Informatsiïne suspilstvo : tendentsii rehionalnoho rozvytku"* [Information society: regional development trends], ISRDT-2016 (pp. 48-49). Lviv, Ukraine [In Ukrainian].

13. *Canadian Electronic Library*. Retrieved from <https://my.canadianelectroniclibrary.ca> [In English].

14. *Ontario Colleges Library Service*. Retrieved from <https://www.ocls.ca> [In English].

15. *Elektronna biblioteka ukrainskoi literatury* [Electronic Library of Ukrainian Literature]. Retrieved from <http://sites.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html> [In Ukrainian].

16. *Library and Archives Canada*. Retrieved from <https://www.bac-lac.gc.ca/eng/Pages/home.aspx> [In English].

17. *Canadian Libraries. Internet Archive Canada*. Retrieved from <https://archive.org/details/toronto> [In English].

18. *The Digital Library of Slovenia*. Retrieved from <http://www.dlib.si/> [In English].

19. *Digital Library of the University of Ljubljana*. Retrieved from https://www.uni-lj.si/libraries/digital_library_dikul/ [In English].

20. *COBISS (Co-operative Online Bibliographic System & Services)*. Retrieved from <https://www.cobiss.net/> [In English].

21. *IZUM*. Retrieved from <https://www.izum.si/> [In English].

Solomiia Fedushko,

Ph. D., docent, Researcher ID: K-1889-2014, Scopus ID: 56328252300, ORCID: 0000-0001-7548-5856, Lviv Polytechnic National University (Lviv, Ukraine)

Yurii Serov,

Ph. D., docent, Researcher ID: K-8757-2019, Scopus ID: 27868100200, ORCID: 000-0002-5293-4791, Lviv Polytechnic National University (Lviv, Ukraine)

E-LIBRARIES IN CANADA AND SLOVENIA

This investigation provides an up-to-date and required comparative analysis of the development of e-libraries in the world. The experience of implementing and developing electronic libraries in Canada and Slovenia are analyzed thoroughly. Today, digitalization of libraries is an urgent problem for many researches of local and foreign scientists. It is concluded that the implementation of e-libraries in the Ukraine is relevant and in demand. The analysis of foreign experience will allow to develop methods of implementation of e-libraries and to analyze the advantages and disadvantages of their putting into practice. The aim of the study is to conduct comparative implementation and development of e-libraries in Canada (Canadian Electronic Library, Ontario Colleges Library Service, Electronic Library of Ukrainian Literature, Library and Archives Canada, Canadian Libraries – Internet Archive Canada) and Slovenia (The Digital Library of Slovenia, Digital Library of the University of Ljubljana, Co-operative Online Bibliographic System & Services). By carrying out an analysis of the use of e-libraries in Canada and Slovenia, it is worth noting that the electronic library is a collection of electronic resources and associated technical capabilities for creating, finding and using information. In this sense, they are a continuation and expansion of storage and retrieval systems that deal with digital data of any type. That is, a so-called database contains information objects in different formats. The basic idea of creating e-libraries is to get users to access restricted documents (rare books and manuscripts, photo albums, theses, archives, which are absent in most libraries), providing access to exists information only in electronic form, giving users opportunities to work with large volumes of electronic documents and providing information to users with full-text databases in electronic mode. Many e-libraries in Canada and Slovenia used to provide users with information in electronic form, providing users access to documents with restricted access, a wide range of digital content in the fields of science, arts and culture and other services.

Keywords: digitalization, digital library, e-library, database, website, e-libraries of Canada, e-libraries of Slovenia.

Lviv Polytechnic National University,
12, S. Bandera st., Lviv, 79013, Ukraine
e-mail: solomiia.s.fedushko@lpnu.ua
e-mail: yurii.o.sierov@lpnu.ua

Стаття надійшла до редакції 17.03.2020 р.